

Dkt. Kenneth Mathews, Mwanzo, Vipindi vya 15, Mwana Aliyehidiwa na Jaribio la Imani, Mwanzo 201-25:18

© 2024 Kenneth Mathews na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews na mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Huu ni kipindi cha 15, Mwana Aliyehidiwa na Jaribio la Imani. Mwanzo 20:1-25:18.

Mwanzo sura ya 20, mstari wa 1 hadi sura ya 25, mstari wa 18. Kipindi cha 15 kina kichwa cha habari Mwana Aliyehidiwa na Mtihani wa Imani. Katika vipindi hivi viwili, kuzaliwa kwa Mwana na mtihani wa imani ya Ibrahimu vitakuwa ndio lengo letu.

Tutaangalia sura za 20, mstari wa 1 hadi sura ya 25, mstari wa 18. Na hii itahitimisha wakati wetu katika mzunguko wa hadithi za Ibrahimu. Kwa sababu ya kiasi cha nyenzo kinachotolewa, nadhani tunahitaji kuvaa skati zetu na kupitia sura hizi haraka.

Tutashangaa kwamba katika sura ya 20 tuna kipindi ambacho kitatukumbusha sura ya 12 ambapo Ibrahimu alilala kuhusu mkewe Sara kwa Farao huko Misri. Na kwa hivyo tunapofika sura ya 20, ungefikiri kwamba Ibrahimu alikuwa amejifunza somo lake vizuri. Lakini hili ni jambo ambalo tunaweza kupongeza kwa maana kwamba Biblia haiwaonyeshi watu wenye imani kama kipimo cha kadibodi ambapo una shujaa au mhalifu tu.

Na hubaki waaminifu kwa tabia hiyo katika kila sehemu. Hiki ndicho ungepata linapokuja suala la taswira za Kigiriki za mashujaa au wabaya. Linapokuja suala la Biblia, hawa ni watu halisi, kama mimi na wewe.

Wakati mwingine, wanaonyesha shughuli na tabia za kishujaa na za kiungwana. Wakati mwingine, huanguka, hufanya makosa, hufanya dhambi, na hutenda kwa uovu. Na kwa hivyo, linapokuja suala la mtu kama Ibrahimu, tumeona kwamba anapambana katika safari yake ya imani.

Na katika tukio hili, anaenda Gerari, ambayo ni mojawapo ya miji mitano ya Wafilisti. Wafilisti walihama kutoka eneo la Aegean, na wakaanzisha mfululizo wa miji kando ya pwani ya Mediterania na ndani kidogo ya nchi kavu. Na iko kusini-kusini-magharibi.

Nadhani kati ya hizi tano, maarufu zaidi ni Gaza. Bila shaka, leo, umesikia kuhusu Ukanda wa Gaza. Gerari ni mahali anapoishi.

Na kama sura ya 20 inavyoanza, anamdanganya tena mfalme wa Gerari. Tena, anaelezea kwamba aliogopa kwamba wafalme katika miji hii mbalimbali walikuwa watu waovu ambao hawakumwogopa Mungu. Ambao hawangefanya dhambi kubwa, ambayo ni kuiba mke wa mtu.

Lakini ili kurekebisha hilo, angemuua, kumuua mumewe, na kisha kumchukua mkewe. Kwa hivyo, alihofia maisha yake mwenyewe. Na ni wazi, Sara alishiriki katika hili na akaandamana naye.

Labda kwa sehemu kwa sababu aliogopa kwamba mumewe angeuawa. Na kwa hivyo, alidanganya kuhusu mke wake, akidai kwamba yeye ni dada yangu. Sasa, nadhani tunahitaji kuchukua vipindi vitatu na kuviunganisha, na sura ya 20 inatusaidia hasa kutafsiri vingine viwili.

Tayari nimetaja sura ya 12 kabla ya Farao. Naam, tukio hili la aina ya mke na dada litatokea pia katika sura ya 26. Lakini tunajifunza mengi kuhusu jinsi ya kuelewa sura ya 12 na sura ya 26, ambapo Isaka pia analala kuhusu mkewe, Rebeka, mbele ya mfalme wa Gerari, Wafilisti.

Sasa jambo moja tinaloweza kujifunza kuhusu tukio hili, na ni la kusikitisha kweli, kwamba hapa kuna Ibrahimu mwenye fursa ya kuwa chombo chenye haki kinachotumiwa na Mungu kumwongoza Abimeleki kwenye nafasi ya imani. Lakini tunaona hapa kwamba kinachotokea si Ibrahimu mwenye haki anayetenda kwa haki, bali ni mtu mwoga anayemdanganya Abimeleki. Hata hivyo, matokeo yake ni kwamba Abimeleki atathamini jinsi Mungu alivyombariki Ibrahimu.

Na kwa hivyo, mkataba utaanzishwa katika sura ya 21, mistari ya 22 hadi 23, mahali paitwapo Beersheba. Tutafikia hilo baada ya muda mfupi. Sasa, sababu ya mimi kusema kwamba sura ya 20 inatufundisha sana ni kwa sababu ya kile tunachokipata katika mstari wa 18, ambapo tunaambiwa katika mstari wa 13, tukisoma 13. Na Mungu aliponifanya nitangetange kutoka nyumbani kwa baba yangu, nilimwambia, Hivi ndivyo unavyoweza kunionyesha upendo wako.

Kila tunapoenda, sema kunihusu, Yeye ni ndugu yangu. Kwa hivyo, kila mahali ambapo inaonyesha mfano, hivi ndivyo Ibrahimu anavyofanya. Na kwa hivyo, katika mstari wa 11, wasiwasi wake mkubwa uko mahali hapa, wataniua kwa sababu ya mke wangu.

Na kisha, anatoa maelezo zaidi na udhuru kwa Abimeleki anapomweleza Abimeleki hili. Zaidi ya hayo, yeye ni dada yangu kweli, binti wa baba yangu, ingawa si wa mama yangu, na akawa mke wangu. Kwa hivyo, kwa njia fulani, anasamehe tabia yake mbele ya Mfalme Abimeleki.

Sasa, Mfalme Abimeleki anajifunzaje kuhusu hili? Hatujui jinsi Farao alivyojua, lakini tunaambiwa hapa, na labda tunaweza kuelewa hii pia ndiyo njia ambayo Mungu alimjulisha Farao katika sura ya 12, kwamba Mungu alimjia Abimeleki katika ndoto, na hiyo inapatikana katika mstari wa 3. Na hapo, alimwonya Abimeleki kwamba alikuwa ameiba mke wa mtu, na matokeo yake yangukuwa kifo chake. Sasa, Abimeleki anatoa msamaha na utetezi, na ni vizuri kwetu kusikia hili kwa sababu kilicho hatarini, bila shaka, ni matokeo ya kama Sara akiingia kwenye nyumba ya wanawake atafanya ngono na mfalme, na kwa hivyo kugumu ushahidi kwamba Mungu atatoa kazi yake ya ajabu na ya miujiza katika maisha ya Ibrahimu kulingana na ahadi yake kwamba wanandoa hawa wazee watapata mwana aliyeahidiwa. Kwa hivyo, kama ilivyo katika sura ya 12, na kisha tena na Isaka katika sura ya 26, kutakuwa na mvutano katika hadithi.

Na hivyo, Abimeleki anaelezea kwamba alikuwa mtu asiye na hatia aliyehusika katika hili, kwamba alidanganywa. Na kwa kweli, Mungu anasema, kwa kweli, kwamba hii ndiyo adhabu ambayo lazima upate isipokuwa, bila shaka, umrudishe mwanamke. Kwa hivyo ndivyo tunavyopata katika mstari wa 7. Sasa, mrudishe mke wa mtu huyo, kwa maana yeye ni nabii.

Hapa ndipo neno nabii linapotokea kwa mara ya kwanza, na linasema ataombea. Na hii inatukumbusha sura ya 12, na kisha tena katika sura ya 26, ambapo maombezi yanafanywa kwa upande wa baba mkuu kwa niaba ya taifa. Na hii inatukumbusha, na hii ndiyo kusudi lote la kuchagua vipindi hivi, ni kutuambia, kumbuka sasa kwamba sura ya 12, mstari wa 3 inasema kwamba yeyote atakayekulaani atalaaniwa, au yeyote atakayekubariki atabarikiwa.

Kwa hivyo hapa tunampata Ibrahimu anayewaombea mataifa, hivyo akitumika kama baraka kwa sababu ya toba ya Abimeleki. Sasa, jambo la kushangaza katika hadithi ni kwamba mstari wa 17 unasema kwamba Ibrahimu alimwomba Mungu, na Mungu akamponya Abimeleki, mkewe, na mjakazi wake ili waweze kupata watoto tena, kwa maana Bwana alikuwa amefunga kila tumbo katika nyumba ya Abimeleki kwa sababu ya Sara, mkewe Ibrahimu.

Kwa hivyo, labda hiki ndicho kilichotokea pia: kulikuwa na aina fulani ya uingiliaji kati kwa upande wa Mungu, na kusababisha kukomesha ujauzito katika nyumba za kifalme. Hili lingekuwa janga kubwa, kwani kama unavyojua, wafalme walipewa sana kuzidisha wake na watoto na yote yanayohusika katika kujenga nyumba imara ya nasaba ya kifalme. Sasa, kejeli hapa, bila shaka, ni kwamba Sara, mkewe, ndiye ambaye hawezi, kwa wakati huu, kupata mtoto.

Kwa hivyo, kila mtu katika familia ya kifalme sasa anaweza kupata watoto, lakini wasiwasi wetu tunapofuatilia hadithi ni, vipi kuhusu Sara? Atapata mtoto aliyeahidiwa lini? Na huo ndio msingi wa sura ya 21. Mungu ametabiri hili litatokea

katika Mwanzo sura ya 17 na 18. Utakumbuka katika kila kisa kuhusu Ibrahimu na kisha kuhusu Sara, kila mmoja alicheka uwezekano kwamba angepata mtoto.

Na kwa hivyo, ingawa tuna kicheko chao, shaka yao ya muda au ya muda mfupi kuhusu ahadi za Mungu, bado anatimiza ahadi yake. Na hii inatuambia, muhimu zaidi, kutoka kwa mtazamo wa hadithi, msimulizi anayesimulia hadithi hii, anasema, kwa kweli, kwamba haya yote yako mgongoni mwa Mungu. Yeye ndiye atakayetekeleza ahadi hii.

Haitegemei tabia au mtazamo au hali au vitisho vinavyokuja, bali atafanya mpango wake. Utakuwa kupitia Ibrahimu na uzao wake. Na hili litafanikiwa kwa sababu Mungu amekusudia.

Anatamani. Inatoka ndani yake mwenyewe katika hamu na moyo wake kwa ajili ya watu waliojitolea kikamilifu na waliojitolea kwake. Na hili ndilo litakalotokea.

Na tunaangalia mwanzo tu, mwanzo tu wa jinsi ahadi hii inavyofunuliwa. Kwa hivyo tunaweza kujipa moyo kwamba Mungu atakuwa mwaminifu katika kutekeleza ahadi hiyo. Na moja ya ushahidi wa kwanza na wa kina zaidi wa hili ni kuzaliwa kwa Sara kimiujiza.

Sura ya 21, basi, iko katika somo letu, muhimu sana, kuzaliwa kwa Isaka, mwana aliyeahidiwa. Tunajifunza katika sura hii, ni miaka 25 imepita tangu Ibrahimu na Sara waingie Kanaani. Wamekuwa wakingoja na bila shaka wakiomba.

Wametoa chaguzi na matukio mengine. Kuna Eleazari, mtumishi, sura ya 15, sura ya 16, Hajiri, mtumishi wa Sara. Na sasa, hatimaye, tuna kuzaliwa kwa Isaka.

Kwa hivyo, Ibrahimu ana umri wa miaka 100, na Sara ana umri wa miaka 90. Sasa tunajifunza katika mstari wa 6 kwamba Mungu ameniletea kicheko. Bila shaka, ni mchezo wa kuigiza jina Isaka, ambalo linamaanisha anacheka.

Isaka, anacheka. Mungu ameniletea kicheko, na kila mtu atakayesikia kuhusu hili atacheka pamoja nami. Kweli, sivyo ilivyo.

Sio kila mtu atakayecheka na Sara. Sio kila mtu anayefurahi na kufurahi kujifunza kuhusu hili. Hii inathibitisha, basi, kile kitakachotokea katika mistari ya 8 na inayofuata.

Linapokuja suala la kuzaliwa, au tuseme maisha ya Ishmaeli, kwa sababu sasa kuna ushindani ambao umeanzishwa. Unapoangalia lugha inayotumika katika mstari wa 9, ukiiangalia katika Toleo Jipya la Kimataifa, tafsiri hiyo ni ya kejeli. Kwa hivyo, kuna karamu kubwa wakati wa kuachishwa kunyonya mtoto, ambayo ingemaanisha kwamba hategemei tena maziwa ya mama.

Angekuwa na umri wa miaka mitatu hivi. Na hii ingemaanisha kwamba Ishmaeli angekuwa kijana mkubwa zaidi. Na kwa hivyo, katika mstari wa 9, hebu tuangalie.

Sara aliona kwamba mwana ambaye Hajiri, Mmisri, alimzalia Ibrahimu alikuwa akimdhihaki. Sasa, lugha hapa ni mchezo mwingine wa neno kucheka. Neno hilo kwa Kiebrania linatokana na neno lile lile, ambalo ni jina la Isaka.

Anacheka. Njia nyingine ya kutafsiri dhihaka hii ni kuifanyia mzaha, au tungenema kuifanyia mzaha. Lakini si mchezo wa aina ya mchezo wa kuchekesha na wa kuchekesha.

Lakini badala yake, ni dhihaka. Ni dhihaka ya Isaka mdogo. Sasa, lazima ufikirie jinsi mama angehisi kuhusu hili.

Katika muktadha wa sherehe hii kubwa, ambapo wengi, kama si karibu wote, wa ukoo, familia, wangepurahia baraka hii, kuna mmoja anayemdhihaki mtoto huyu. Na mtoto ni mdogo na dhaifu. Na kijana ni hodari na mwenye tamaa.

Lakini kijana huyo amepoteza hadhi yake. Jina la Ishmael halitumiki katika kipindi hiki. Daima anaelezewa kama mwana au mvulana.

Anatambulika kama mwanawe au mwana wa Ibrahimu. Kitu kama hiki. Mwana wa mtumishi Hajiri.

Kwa hivyo, hii ni njia ambayo hadhi yake kama mzaliwa wa kwanza imepunguzwa. Sasa, tukifikiria mazingira ya ushindani unaoweza kusababisha mauaji, tunapaswa kuelewa kwamba huu si ushindani usio na maana, lakini kwa kweli katika mtazamo wa simulizi hapa, suala la maisha na kifo, na hivyo kwa nini Hajiri na Ishmaeli wanafukuzwa. Mtume Paulo alielewa hivi.

Anataja hili katika Wagalatia 4, mstari wa 29, ambapo anatumia mfano wa mwana halali, Isaka, anayewakilisha mwana aliyezaliwa kwa imani. Na kisha Ishmaeli, tena, aina ya mwana aliyezaliwa kwa mujibu wa sheria, kwa mujibu wa mwili, Wagalatia 4, mstari wa 29. Wakati huo, mwana alizaliwa kwa mujibu wa mwili, na hii ndiyo lugha muhimu kwetu hapa: alimtesa mwana.

Alimtesa mwana. Kwa hivyo, Ishmaeli alimtesa mwana aliyezaliwa kwa nguvu ya roho. Huyu ni Isaka.

Anaendelea kusema kwamba ni sawa kiroho ambapo Wagalatia walihusika katika kutesa, kwa maana ya kukataa kazi ya Mungu kupitia roho na kutegemea sheria. Kwa hivyo aina hiyo inatumiwa na mtume Paulo, lakini ni muhimu kwetu kuona kwamba kufukuzwa kwa Hajiri na mwanawe, Ishmaeli, ni, ndiyo, kipimo kikubwa na ni

matokeo mabaya ya Ibrahimu na Sara kujikwaa, wakishindwa kujitoa kikamilifu kwa imani kwa Bwana. Matokeo yake yana matokeo makubwa, kama tunavyoona katika sura ya 16 na 25, kwa sababu kufukuzwa huko kunasababisha kuundwa kwa taifa ambapo Mungu aliahidi Ibrahimu, Anasema, Nitamfanya mwana wa mjakazi kuwa taifa pia kwa sababu yeye ni uzao wako.

Unaona, kama una uhusiano wa kweli na Ibrahimu, basi kuna baraka, na baraka zitakuja kupitia uzazi, idadi ya watu, na taifa lenye nguvu. Kwa hivyo, anamwambia Ibrahimu, pumzika, Ibrahimu, niamini, nitamtunza Ishmaeli kwa sababu unaweza kufikiria kwamba Ibrahimu alimpenda Ishmaeli na alichukia kuona kwamba mvulana huyu angeondoka. Na kwa hivyo, katika sura hizi, nilitaja 16 na sura ya 25. Tutaona katika sura ya 16, au tuliona ahadi ya kuhifadhiwa kwa Ishmaeli na baraka.

Na kisha, katika sura ya 25, kuna orodha ya mataifa 12 yanayotokana na baba yao, Ishmaeli. Kwa hivyo ndio, kuna kufukuzwa, lakini katika mstari wa 18, tunaambiwa katika ufunuo huu aliopewa Hajiri kwamba kutoka kwa Ishmaeli kutatoka taifa kubwa. Na huo ni mwangwi wa ahadi aliyopewa Ibrahimu kwamba uzao wake utajumuisha taifa kubwa.

Na kwa hivyo tuligundua katika sura ya 17, ambayo ni sura ya 17, kwamba mabadiliko ya jina la Ibrahimu yanahusiana na jinsi atakavyokuwa baba wa mataifa mengi, baba wa wafalme. Na vivyo hivyo kwa Sara, ambaye atakuwa mama wa mataifa. Na inafanyika hapa kwa Ishmaeli na uzao wake.

Sasa, kuna dokezo ambalo tunaweza kulipuuza ambalo si muhimu kwa usomaji wa kawaida. Lakini unapoliweka katika mfumo mpana wa hadithi, na hasa kitheolojia, tunaambiwa kwamba katika mstari wa 21, Hajiri alimpa mke kutoka Misri. Na, bila shaka, Hajiri mwenyewe ni Mmisri.

Umuhimu wa hili unapatikana katika sura ya 24, ambapo kuna utafutaji wa mke wa Isaka. Lakini lazima awe mtu ndani ya ukoo mkubwa wa Tera. Mtu ndani ya familia ya ukoo wa Tera.

Na tutafikia hilo baada ya muda mfupi. Na hivyo ndivyo ilivyo kwamba kwa kuchukua wake, kuanzia tu na huyu Mmisri na wengine, ni ishara kwamba Ishmaeli hana kipimo cha kuthamini baraka ya agano ambayo imekusudiwa kwa ajili ya wazao wa Ibrahimu, kama tunavyoipata katika baraka ya Ibrahimu. Kwa hivyo, kwamba kutakuwa na tofauti kubwa kati ya Waishmaeli na kisha watu wa Kiebrania, Waisraeli.

Kisha tunafika kwa ufupi kwenye agano huko Beersheba. Angalia mstari wa 22, kwa Abimeleki na kamanda wake, ambapo wanamkaribia Ibrahimu. Mungu yuko pamoja nawe katika kila ufanyalo.

Unaona, wangeweza kutambua, na jinsi hii ilivyo muhimu tena, ushuhuda wa baraka ya Mungu ikimtegemea Ibrahimu. Na kwa hivyo, anafanikiwa, na wanataka kuingia katika mkataba wa amani. Na tunachogundua ni kwamba mkataba unaidhinishwa na kisha unafanywa kisherehe katika dhabihu, tunaambiwa, ya wana-kondoo saba kutoka kundini.

Na pia, katika mstari wa 31, inazungumzia kiapo kinachotolewa. Badala yake, mstari wa 31. Sasa Beersheba inaweza kutafsiriwa kwa njia yoyote ile.

Inaweza kutafsiriwa . Lugha inayotumika hapa ni kisima cha maji huko Beersheba. Kuna oasis huko Beersheba. Nami ninapaswa kusimama na kukukumbusha kwamba Beersheba iko ukingoni kuelekea kusini kabla ya kuingia katika jangwa la Negebu.

Beersheba imekuwa eneo muhimu sana kwa sababu bado ni ardhi ya kilimo na rutuba. Na kwa hivyo, huko Beersheba, inaweza kumaanisha kisima cha wana-kondoo saba, ikimaanisha wana-kondoo saba, au kisima cha kiapo, Sheba. Kisima cha Kiapo.

Na hili limetajwa katika mstari wa 31. Kwa hivyo, lina ibada mbili kama ukumbusho wa kile kilichotokea Beersheba. Na kuna jina la Mungu ambalo limetolewa hapa.

Na hilo linapatikana katika mstari wa mwisho wa sura ya 21, hasa katika mstari wa 33, ambapo Ibrahimu, kama alivyofanya katika sehemu nyingi ambazo tumekuwa tukisoma, alianzisha mahali pa ibada, katika kisa hiki, mti. Na hapo ndipo alipoliitia jina la Yahweh, jina la Bwana. Na kisha kuna utambulisho wa tabia ya Bwana.

Anaitwa Mungu wa Milele. Na neno la Kiebrania hapa ni El Olam, Mungu wa Milele au Mungu wa Milele. Na maana ya jina hili ni nini? Maana ya kumtambua Bwana kama Mungu wa Milele ni yule mwenye nguvu zote na ambaye neno lake ni la milele na haliwezi kukosewa, haliwezi kukiukwa kwa njia ya kudumu.

Na haiwezi kufutwa kwa njia ya kudumu kwa sababu kwa kuwa Yeye ni wa milele, neno lake, ahadi yake ni ya milele. Sasa angalia Ibrahimu aliishi katika nchi ya Wafilisti. Inasema tu kwa muda mrefu.

Hatujui ni muda gani uliopo kati ya kuanzishwa kwa Mkataba wa Beersheba na kisha jaribio muhimu la Ibrahimu. Tunataka kutumia muda kuliangalia kwa makini kwa sababu kuna mengi ya kujifunza kutokana na hili katika maisha ya Ibrahimu. Kwanza, nataka kuwakumbusha kwamba sura ya 12 na 22 katika simulizi hutumika kama tangazo na uanzishaji wa ahadi za agano na kisha uthibitisho kwa njia ya kujaribu kwamba imani ya Ibrahimu inatimizwa.

Kwa hivyo, tunaona safari hii kwa upande wa Ibrahimu kiroho, na tumekuwa tukiifuatilia na kutazama mafanikio yake na kushindwa kwake kwa muda. Pia ni

muhimu linapokuja suala la agano, sura ya 15, ambapo una sherehe ya wanyama waliogawanywa na kisha sufuria ya moto inayoingia katika maono haya ya usiku ambayo Ibrahimu anayo kati ya wanyama hao wawili waliogawanywa nusu, ikiwakilisha uwepo wa Mungu kama anavyosema kisherehe, Mungu anavyofanya, Mimi ndiye ninayeingia katika uhusiano huu wa ahadi ya agano. Wewe, Ibrahimu, uko hapa katika usingizi mzito, una maono ya usiku ya kile kinachotokea.

Hushiriki katika hili. Kwa hivyo, Mungu anasema hili ni jukumu langu. Unapaswa kuniamini kwa imani nami nitahakikisha kwamba ahadi zangu za mtoto na pia za kumiliki ardhi zitatimizwa.

Kisha , katika sura ya 17, kuna ishara ya agano, nayo ni tohara. Inafaa sana kwamba alama katika kiungo cha kiume cha mwanadamu kinachozaa watoto inafaa kwa sababu ya ahadi ya nasaba, ahadi ya uzao, ahadi za kukua na kuwa watu wakubwa wenye taifa kubwa lenye wito mkubwa kwa wazao wa Ibrahimu. Na hivyo, kuanzia hapo na kuendelea, kila siku ya nane, mwanamume Mwebrania anatahiriwa, ikionyesha kwa mfano kwamba mtoto huyo ni sehemu ya jumuiya ya agano na mpokeaji wa baraka za agano.

Kwa hivyo, tukizingatia hili, tunataka kuona lugha inayotumika katika sura ya 22 inayotukumbusha sura ya 12, na ndivyo mwandishi angetutaka tufanye. Katika kusikiliza mstari wa 2, mchukue mwanao, mwanao wa pekee, Isaka, unayempenda, uende katika eneo la Moria. Kwa hivyo, kumbuka ni lugha gani inayotumika katika sura ya 12 ambapo anamwambia Ibrahimu Nataka utoke katika nchi yako, na Nataka uende mahali nitakapokuonyesha.

Ni lugha ile ile. Kwa hivyo nenda Moria, na huko unifanyie sadaka ya kuteketezwa pamoja na mwanao. Sasa, huzuni katika kipindi hiki inashangaza sana inaposema mchukue mwanao, mwanao wa pekee.

Kwa kweli yeye si mwanawe pekee. Ishmaeli ni mwanawe pia. Lakini yeye ndiye mwana pekee kwa maana kwamba ni mwana wa kipekee.

Yeye ni mwana wa pekee kwa sababu ndani yake zinapatikana ahadi zitakazotimizwa. Na hili limesemwa waziwazi katika sura ya 21. Na hivyo, hiyo ndiyo sababu ya kurudia jinsi Isaka alivyo wa pekee.

Ahadi zote za Mungu zinamtegemea Isaka, unayempenda. Sasa, hili ni jaribio kwa sababu katika sura ya 22, mstari wa 1, wakati fulani baadaye, Mungu alimjaribu Ibrahimu.

Sasa, hili ni muhimu sana kwa sababu Ibrahimu hakusoma mstari wa 1. Hajui kwamba ni mtihani. Tuko nje ya simulizi. Tunaingia katika simulizi kwa sababu ya maelezo, hisia, huzuni, na yote yaliyoundwa kwa uzuri na uzuri katika simulizi hii.

Lakini tunapewa tahadhari. Tunajua kwamba kinachoendelea si taswira halisi ya tabia ya Mungu kwa sababu yeye ni Mungu wa walio hai. Yeye si Mungu wa kifo.

Ni chukizo tunaloambiwa katika sheria ya Musa. Katika Mambo ya Walawi kwa mfano na pia Kumbukumbu la Torati. Sadaka hiyo ya mtoto si ya tabia ya Mungu.

Na imepigwa marufuku kabisa. Na inaonekana kama kipengele cha kuchukiza zaidi cha dini ya kipagani. Kwa hivyo hii inatuweka tayari kusoma ndiyo kwa huruma na huruma lakini tunajiuliza jinsi hii itakavyotekelezwa kwa njia ambayo itathibitisha uaminifu wa Ibrahimu na , wakati huo huo, ni jaribio la tabia ya Mungu.

Je, kweli Mungu, tunafikiri, angepitia jaribio hili hadi mwisho? Sasa, sababu ya jaribio si kwamba Mungu angejua mengi. Ni kana kwamba Mungu hajui kwa hakika kama anaweza kumwamini Ibrahimu. Hajui kwa hakika kwamba Ibrahimu ana imani naye kweli.

Na kwa hivyo, atagundua. Hapana, hilo si kusudi la jaribio ingawa lugha sasa najua moyo wako uko wapi. Tazama hiyo ndiyo lugha ya ugunduzi.

Hii ni sehemu ya kifurushi, sehemu ya kuelewa jaribio. Hii ni lugha ya jaribio. Kwa hivyo, lazima tuelewe kwamba lugha hii inategemea hali ya dhana, muundo wa jaribio.

Hii haizungumzii ukweli kwamba Mungu anajua yote. Anajua moyo wa mwanadamu. Anajua akili ya mwanadamu.

Tunachofikiria, matamania na mapenzi yetu ya kweli ni yapi. Anajua jinsi ya kuyasoma haya katika utu na uzoefu wa mwanadamu. Kwa hivyo, kusudi la jaribio ni nini basi? Ikiwa si Mungu kuwa na ugunduzi, basi ni Ibrahimu kuwa na ugunduzi.

Kwa maneno mengine, kusudi la jaribio limekusudiwa kufichua kilicho moyoni mwa Ibrahimu. Ili kumpa fursa, nafasi ya kutenda kulingana na imani yake. Tazama, tunachopata katika Yakobo sura ya 2, mistari ya 21 na 22 ni kwamba Ibrahimu alikuwa na imani, lakini imani lazima ionekane halisi.

Imani lazima itimizwe. Na hivyo ndivyo jaribio hili linavyotoa, Yakobo anasema. Ibrahimu anapata fursa ya kutekeleza imani yake kwa njia halisi, ili kuimarisha imani yake.

Unaona, Mungu hatujaribu, na tunaambiwa katika Yakobo sura ya 1 ili tushindwe. Hatujaribu ili tushindwe. Ah-ha, anamdanganya Ibrahimu.

Badala yake, anajua matokeo na anataka Ibrahimu awe na mshikamano uliothibitishwa katika imani yake, akilini mwake, na moyoni mwake. Na kile ambacho Ibrahimu lazima aamue, tazama hapa ndipo mtihani unapoanza. Lazima aamue kabla hawajaenda Moria kabla ya kisu kutolewa ili kitoweke.

Kabla kisu hakijachomwa, lazima afanye uamuzi, nia. Uamuzi ni pale anapoendelea mbele, na inasema alisafiri kwa siku tatu. Je, unaweza kufikiria ilimaanisha nini kwake katika wasiwasi na uchungu wote kwa siku tatu hadi Mlima Moria na mwanawe mdogo? Na lazima awe na nia ya kutekeleza mapenzi ya Mungu, na si kama mapenzi yake mwenyewe yatekelezwe.

Na hivyo, hilo ndilo jambo muhimu zaidi basi, ni kwamba ikiwa mtu atafuata mapenzi ya Mungu, lazima uwe na nia ya kuyafanya. Lazima ufanye uamuzi wa kuyafuata, na huu ndio uamuzi wake . Huu ndio mtihani. Badala yake unanikumbusha Ayubu na mtihani aliopitia.

Kwa sababu adui anamwambia Bwana, mkumbuke Shetani, malaika anayekuja mbele yake. Anamwambia, unaona, sababu ya Ayubu kukupenda ni kwa sababu unampa kila kitu. Mnyang'anye, naye atakulaani.

Naam, linapokuja suala la Ibrahimu, hapa kuna jaribio. Je, unapenda zawadi zaidi kuliko mtoaji? Je, upendo wako kwa Isaka ni mkubwa sana kiasi kwamba unamtii mtoaji? Je, unafikiri kwamba Mungu ambaye ndiye mtoaji ndiye anayedai kuwa? Mwenye upendo, mkarimu, mwenye hekima yote, mwaminifu katika ahadi zake. Na, bila shaka, tunaona kwamba ndivyo ilivyo kwa Ibrahimu.

Sasa, jambo la kushangaza pia ni jibu lake kwa watumishi wake, ambao watakuwa wakilinda kambi yao. Na anawaambia watumishi wake katika mstari wa 5, tutaabudu na kisha tutarudi kwenu. Sasa, hii inaweza kuwa sehemu tu ya msingi wa jaribio, natambua hilo.

Lakini nadhani kwamba kunaweza kuwa na akilini mwa Ibrahimu kwamba dhabihu ya mvulana huyo haipaswi kuwa ya kudumu. Jambo lingine lazima lifanyike kwa sababu vinginevyo, ahadi hiyo haitatimizwa kikamilifu. Na anamwamini Mungu kutekeleza ahadi hii.

Kwa hivyo ndiyo maana tuna wingi: tutaabudu, na kisha tutarudi kwenu. Hili ndilo hasa mwandishi wa Waebrania alilolielewa, ambalo lilikuwa likifanya kazi katika mstari wa 19 wa Waebrania sura ya 11. Anapopitia maisha ya Ibrahimu, akionyesha imani na uaminifu wa Ibrahimu.

Tazama inasema tena, Waebrania 11 mstari wa 19, Ibrahimu alifikiri. Alifikiria kupitia hili. Alikuwa akitafakari tabia ya Mungu na kile alichokijua kumhusu Mungu.

Anakomaa katika ufahamu wake wa Mungu. Anakua katika kuelewa neema ya Mungu, wema wa Mungu. Na hivyo ingawa ana mashaka na kujikwaa njiani linapokuja suala la jaribio kubwa, anaonyesha mawazo yake kwamba Mungu angeweza hata kuwafufua wafu ikiwa ni lazima.

Kwa hivyo, kwa njia ya kusema, alimpokea Isaka kutoka kwa wafu. Kwa maneno mengine, wanatoka kama baba na mwana, na wanarudi kama baba na mwana. Isaka alikuwa kama mfu kwa sababu Ibrahimu alikuwa karibu kumchoma mwanawe kisu kama dhabihu kwa Mungu.

Na ilikuwa ni kwa kuingilia kati kwa nguvu kwa Mungu kwamba haikuwa hivyo. Lakini alikuwa tayari kufanya hivyo kwa sababu imani yake ilikuwa ya kiwango cha juu sana hivi kwamba aliamini kwamba Mungu angeweza kumfufua kutoka kwa wafu. Na, bila shaka, Ibrahimu hakuwahi kuona au kusikia kuhusu ufufuo kama huo.

Kwa hivyo ingawa Ibrahimu hakuwa ameona jambo kama hilo, alikuwa tayari kusema, kama tulivyoona katika sura ya 18, na mmoja wa wageni, Bwana, kwamba hakuna lisilowezekana kwa Mungu. Linapokuja suala la ahadi za Mungu kwa watu wake, hakuna lisilowezekana. Mstari wa 8 pia unaonyesha uaminifu wake anapomwambia Isaka kwamba Isaka labda alikuwa ameandamana na baba yake mara nyingi kuabudu, na mnyama alihusika katika dhabihu hiyo.

Kwa hivyo, wana kuni, na wana kile kinachoweza kutumika kwa moto. Tuna kisu, vyote viko hapa isipokuwa mnyama yuko wapi? Na Ibrahimu anajibu, Mungu mwenyewe atatoa mwana-kondoo kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, mwanangu. Na wote wawili wakaendelea pamoja.

Lugha hiyo aliyotumia, na wote wawili wakaendelea pamoja, ilikusudiwa kumletea msomaji aina hii ya ahadi binafsi ambayo Ibrahimu na Isaka walitoa. Ninasema kwamba Isaka alikuwa na ahadi kwa baba yake. Alimwamini baba yake kwa sababu, kufikia wakati huu, lazima tuelewe kwamba Isaka alikuwa kijana, labda kijana mzima, na lugha inayotumika kumhusu, inapozungumzia jinsi alivyo mwana na pia lugha ya mtoto, inaweza kutumika kumhusu kijana.

Kwa hivyo hiyo ndiyo tafsiri katika mstari wa 5, ambapo inasema, kaa hapa na punda wakati mimi nikiwa mvulana. Inaweza kutumika kwa mtoto mkubwa au mtoto mdogo. Kwa hivyo, nadhani kwamba kwa kuzingatia kwamba Ibrahimu ni mzee, mzee sana, hiyo ni ishara ya imani ya Isaka kwa baba yake na kile alichoshuhudia kuhusu Mungu.

Kwa sababu aliruhusu, ilibidi apande juu ya madhabahu, na akamruhusu Ibrahimu kumfunga. Ukiangalia mstari wa 9, unasema, alimfunga mwanawe Isaka na kumlaza juu ya madhabahu juu ya kuni. Sasa, neno hili kufungwa ni muhimu katika mila ya Kiyahudi.

Inatokana na neno linalomaanisha kufunga. Kwa Kiebrania, inaitwa Akedah, AKEDAH, Akedah. Na ni neno la Kiebrania linalomaanisha kufunga.

Na kwa hivyo, unapokuwa na marafiki Wayahudi au unasoma maelezo kuhusu kifungu hiki, kinaweza kurejelea tukio hili kama Akeda. Sasa, linapokuja suala la kuingilia kati kwa Mungu, katika mstari wa 15, malaika wa Bwana alimwita Ibrahimu kutoka mbinguni mara ya pili na kusema, Naapa kwa nafsi yangu. Na hii hapa ahadi inayorudiwa katika mstari wa 17 na 18, ambapo anasema, hakika nitakubariki na kukupa uzao mwingi kama nyota za angani na mchanga wa pwani.

Tazama, masimulizi yote ya awali yanaletwa mbele ambapo lugha ilitumika kuhusu kuongezeka kwa familia ya Ibrahimu, kama vile mchanga wa pwani na nyota za angani. Na kisha inazungumzia jinsi atakavyohifadhiwa mbele ya maadui. Na alikuwa na , na katika siku zijazo atakuwa na maadui ambao wangemwua.

Na ile ya familia yake, tuliona hilo katika sura ya 14, ambapo kulikuwa na utekaji nyara wa Lutu. Na kwa hivyo, katika sura ya 18, inazungumzia tena jinsi kupitia uzao wako, unaona, kutakuwa na matarajio ya kuzaa, kumiliki nchi. Watabarikiwa kwa sababu umenitii.

Anaitikia ipasavyo fursa ya kuonyesha imani yake. Lakini ninachotaka kusema katika mstari wa 16 ni kwamba naapa kwa nafsi yangu. Hii ni lugha inayotumiwa na Mungu, ikiweka, kama unavyoweza kusema, dhamana, ikiweka mbele uhakika wa baraka hii kwa nguvu zaidi kuliko kile kilichotokea katika mafunuo ya awali ambayo Mungu alitoa katika mkutano na Ibrahimu.

Hapa, anasema, kwa kiapo, kwa kuapa, anasema hili linategemea uadilifu wangu mwenyewe. Hilo ndilo nililomaanisha hapo awali niliposema hili lilikuwa jaribio kuhusu Mungu. Je, angetimiza ahadi zake na kuthibitisha uadilifu wake mwenyewe? Na ndiyo, anafanya hivyo.

Kwa hivyo, mstari wa 19 ndio kilele. Ibrahimu alirudi kwa watumishi wake, na wanaona hili lingemjumuisha Isaka. Hili ndilo jambo kuu.

Ndiyo, inawajumuisha watumishi wake katika mstari huu, unaorejelea watumishi. Lakini tunapaswa kuelewa kwamba Isaka alirudi Beersheba na Ibrahimu aliishi Beersheba. Sasa, lazima nisafiri haraka kupitia sura ya 23 hadi 25.

Utakachopata ni kifo cha Sara katika sura ya 23. Aliishi hadi kufikia umri wa miaka 127. Na ilikuwa muhimu kwa Ibrahimu kuzikwa, mahali pa kuzikia familia.

Na kwa hivyo, kuna kundi la Wakanaani wa eneo hilo, na neno hilo nalitumia kwa upana kama linavyotumika katika Biblia. Hasa, walikuwa Wahiti. Taifa la Wahiti la kitamaduni huko Asia Ndogo, Uturuki wa kisasa, lilikuwa kuanzia 1800 hadi 1200.

Huenda hawa walikuwa wahamiaji waliokuja na kuishi katika eneo la Kanaani, Wahiti. Lazima walikuwa na nguvu katika eneo la Hebroni kwa sababu hapo ndipo mahali pa kuzikia familia panaponunuliwa na kuwa mahali muhimu kwa mababu ambapo watazikwa. Na kwa hivyo, anakuja mbele yao.

Anajitambulisha kama mgeni, mkaaji, lakini mgeni. Yeye ni mgeni.

Hana ardhi yoyote. Kwa hivyo, atamiliki ardhi. Huenda hii ni matarajio ya ahadi za Mungu kwa Ibrahimu.

Utamiliki nchi hii na zaidi ya hayo, katika miaka ijayo, wazao wako watatawala na kurithi nchi hii. Na wanatambua umuhimu wa Ibrahimu. Kuna utambulisho wake katika mstari wa 5. Wewe ni mkuu mwenye nguvu.

Na kwa hivyo, walikuwa tayari kufanya hivyo. Ilikuwa aina ya, nadhani, mkataba usio rasmi. Walitaka kuingia katika uhusiano wa amani na Ibrahimu.

Na kwa hivyo, kuna shamba na pango. Na ndani ya pango hilo kutakuwa na mahali pa kuzikia. Linaitwa Makpela katika mstari wa 9. Na kisha kuna mazungumzo yanayofanyika.

Mwenye pango na shamba, jina lake ni Efroni. Na kuna utaratibu fulani unaofanyika hapa. Hakuna mjadala mkali au biashara ya kubadilishana inayoendelea.

Lakini heshima rasmi ambayo kila mmoja anaonyesha . Na kisha, hitimisho linapatikana katika mstari wa 20. Kwa hivyo, shamba na pango lililokuwa ndani yake viliidhinishwa.

Ni umiliki wa Ibrahimu na Wahiti kama mahali pa kuzikia. Kwa hivyo, ni rahisi kupuuza hilo, lakini ni muhimu sana kama ishara ya mambo mengi yajayo. Kwa hivyo, linapokuja suala la Isaka sasa, tunahitaji mke wa Isaka ikiwa baraka zitaendelea kupitia yeye.

Sasa, Ibrahimu ana wasiwasi sana kwamba Isaka hangeshawishiwa na wanawake wa Kanaani kwa upagani wao. Na kwa hivyo, tofauti na Ishmaeli, katika kisa cha Ibrahimu tuna hamu, hamu kubwa, kwamba kungekuwa na mwanafamilia ambaye angechukuliwa kutoka kwa nyumba ya baba yake, yaani Teva. Hii inaitwa desturi ya endogamy, ambayo ni wakati unapooa ndani ya kundi la familia.

Na kwa hivyo, atamtuma mtumishi wake. Hatujui huyo ni nani. Wachambuzi wengi watasema, labda ni Eleazari anayetajwa katika sura ya 15.

Lakini anamrudisha katika nchi ya Aramu, ikimaanisha Waaramu. Aramu Nahariamu ametajwa katika mstari wa 10. Hapa ndipo Tira Nahori, ndugu wa Ibrahimu, alipoishi.

Inaitwa mji wa Nahori. Na hapo ndipo unapoishi kaskazini mwa Mesopotamia ambapo utakumbuka kwamba familia hiyo ilijikita katika eneo hilo la Harani ambapo waliishi. Kwa hivyo, hapa tuna uingiliaji kati kutoka kwa Bwana ili kutoa jibu la maombi ya mtumishi, mstari wa 12.

Kisha akaomba, katika mstari wa 15, kabla hajamaliza kuomba. Kwa hivyo, kuomba ni jambo muhimu sana kwa kile kinachoendelea. Jambo hili ni zito sana kiasi kwamba mtumishi hata huweka wazi kitakachotokea ikiwa mwanamke ambaye Mungu atamchagua hataki kujibu.

Na Ibrahimu, kwa kweli, anasema, usijali kuhusu hilo. Mungu atakusaidia katika hili. Kwa hivyo, ushahidi kwamba mwanamke ambaye Mungu amemchagua unahusiana na mahali pa kisimani ambapo wanyama walinyweshwa maji.

Na hivyo, jaribio linahusiana na kama msichana atamwonyesha mwanamke anayekuja, kama mwanamke anaonyesha roho ya ukarimu. Katika mstari wa 19, inasema, Rebeka anapofika, anamwambia mwanamume, vema, tunaweza hata kusema katika mstari wa 18, ambapo mtumishi ameomba maji ya kunywa kutoka kwenye maji aliyoyateka. Na anasema, kunywa, Bwana wangu.

Na haraka, akawa mkarimu na mshirika katika roho yake. Mstari wa 19, baada ya kumpa kinywaji, alikuwa tayari pia kuwanyweshwa wanyama wake. Na hili lilikuwa jaribio kutoka kwa mtazamo wa kibinadamu wa mtumishi, mtu ambaye angefanya hivi.

Sasa, maelezo ya Rebeka yanatokea katika mstari wa 15. Yanatoa nasaba yake, na hili linarudiwa katika sura hii, ili kuhakikisha kwamba yeye ni sehemu ya kundi la familia. Kwa hivyo ndiyo maana ni muhimu.

Katika mstari wa 16, jambo lingine ni ubikira wake na kwamba hakuwahi kufanya ngono na mwanamume. Kwa nini hilo lingekuwa muhimu? Tena, hili linahusiana na ahadi kwamba mtoto atatoka katika ukoo wa Ibrahimu na kisha Isaka. Naam, kama ilivyobainika kwamba Rebeka anatambua kwamba mtumishi huyo ametoka katika nyumba ya Ibrahimu.

Na kumbuka, imepita miaka 25 zaidi, miongo mingi tangu aina hii ya uhusiano kati ya familia itokee. Na kwa hivyo, anakimbia kumjulisha kaka yake Labani. Rebeka na

Labani, Labani watachukua jukumu muhimu sana katika mzunguko wa Yakobo, ambao tutachukua baadaye.

Na wote wawili ni mwana na binti, watoto wa Bethueli, ambaye naye ni mzao, mwana wa Nahori, ndugu, unamkumbuka, wa Ibrahimu. Kwa hivyo, uhusiano mkali wa kifamilia unafanyika. Na kwa hivyo, katika mstari wa 34, tunaona kwamba mtumishi anajitambulisha kwa maneno ya Ibrahimu.

Mimi ni mtumishi wa Ibrahimu, anasema. Bwana, Yahweh, amembariki bwana wangu sana. Na bila shaka, anawapa motisha ya kuwa tayari kumwachilia Rebeka awe chini ya uangalizi wake ili waolewe, waolewe na Isaka.

Kwa hivyo, baba ni Bethueli, na kaka ni Labani. Na tunaambiwa katika mstari wa 40 kwamba kile ambacho Ibrahimu alimwambia mtumishi, anapitia yote yaliyotokea, akisimulia tena. Na kwa hivyo, Ibrahimu akasema, unajua, ikiwa mwanamke hatarudi, itakuwaje? Na Ibrahimu anasema, Bwana, Bwana, ambaye nimetembea mbele zake.

Unaona, uaminifu wake unaonekana hapa, ushirika wake na Mungu unaonekana hapa, imani na uaminifu wake unaokua. Nimetembea na hili, Bwana Mungu. Yeye ni mwaminifu, yeye ni mwema, atatusaidia.

Atatuma malaika wake, malaika wake. Ibrahimu alikuwa na uzoefu na malaika. Sura ya 18, wageni watatu, wanaanza hapa katika sura ya 22.

Malaika wa Bwana anazungumza naye linapokuja suala la kumtoa Isaka kafara. Atakuongoza, atafanikisha safari yako. Na hivyo ndivyo hasa unavyotokea unapomaliza sura na kurudi kwa mwanamke.

Na jibu litakuwa upande wake, nia yake ya kuondoka haraka. Na mstari wa 48 ni marudio. Ninainama, anasema.

Anazungumzia kilichotokea kisimani. Ninainama na kumwabudu Bwana. Ninamsifu Bwana, Mungu wa bwana wangu, Ibrahimu, aliyeniongoza katika njia sahihi ili kumpata mjukuu wa ndugu wa bwana wangu kwa ajili ya mwanawe.

Na hivyo Labani na Bethueli, katika mstari wa 50, walikubaliana. Na mwanamke huyo akakubali, Rebeka. Na hivyo ndivyo ilivyosemwa katika mstari wa 58.

Kwa hiyo, wakamwita Rebeka na kumwuliza, “Je, utaenda na mtu huyu?” Naye akasema nitaenda. Na hivyo wakatoa baraka. Sasa, mstari wa 66 mwishoni mwa sura hii ni muhimu tena.

Kisha mtumishi akamwambia Isaka yote aliyoyafanya. Tazama, wanarudi. Isaka akamleta katika hema la mama yake, Sara.

Sasa, hii ni ishara kwa msomaji kwamba sasa tuna Sara mpya. Na jina lake ni Rebeka. Kwa hivyo, akawa mke wake, naye akampenda.

Isaka akafarijika baada ya kifo cha mama yake. Kwa hivyo yote haya yamewekwa wazi kwa ajili ya kifo cha Ibrahimu. Anaoa tena mara ya pili.

Na jina lake ni Ketura. Na ana makundi haya yote ya watu ambayo yamezaliwa mara ya pili, yakihusiana na baraka ya Mungu. Kwa hivyo, anamwachia Isaka kila kitu alichochacho.

Aliandaa, unakumbuka, kwa ajili ya Ishmaeli. Nao wakakusanyika pamoja kumheshimu baba yao. Kwa hivyo, wakiwa na umri wa miaka 175, miaka 75 baada ya kuzaliwa kwa Isaka, au niseme miaka 75, ndiyo, baada ya kuzaliwa kwa Isaka, kile tulicho nacho basi ni kifo cha Ibrahimu.

Na inasema Isaka na Ishmaeli walikusanyika huko Versailles na kumzika. Kisha tunao katika sura ya 25 watawala 12 wa makabila ambao wametajwa katika dirisha hili fupi la uzao wa Ishmaeli. Mungu akitekeleza ahadi zake.

Kile tulichojifunza kutoka kwa kifungu hiki ni muhimu kwetu kutambua. Na huo ndio umuhimu wa ahadi za Mungu, mwikio sahihi kwa imani hata kufikia hatua ya kutekeleza kile kinachoonekana kuwa tofauti sana na Mungu, lakini kile kilichokuwa kama Mungu, ambacho Ibrahimu alitegemea, kilikuwa tabia ambayo alikuwa amejifunza kuithamini. Alikuwa akikua, ndicho ninachosema, katika neema na ujuzi wa Bwana Mungu.

Hilo ndilo linalofanya kazi hapa. Bila shaka, pia tumejifunza kwamba Mungu ni mwaminifu na thabiti katika kutoa njia kupitia uingiliaji kati wake. Mara kwa mara tunaona uingiliaji kati katika ndoto, maono, na maombi.

Umuhimu wa Ibrahimu kama mtu anayefanya maombi ya kuingilia kati kwa ajili ya wengine, kwa ajili ya mataifa, na mtumishi wake ambaye ni kama bwana wake katika kuomba na kuabudu. Wote wawili katika kila moja ya mazingira yao hapa, sura ya 22 na sura ya 24, ambapo maombi hutolewa, imani hutolewa kupitia ibada.

Mungu hutupatia kitu cha kuzingatia, kama vile umuhimu wa sala na jinsi maombi yanavyotupeleka kwenye mtiririko, muundo wa jinsi anavyotekeleza ahadi zake kwa njia halisi. Katika mfumo wa uzoefu halisi wa kibinadamu, kihistoria, na pia kwa hilo namaanisha wakati na nafasi. Kwa hivyo, sala si mpango kama wa wapagani wa kubadilisha mawazo ya Mungu, kumdanganya, bali ni kuwa washiriki wenza.

Tunahitaji kutembea na Mungu na, kwa kufanya hivyo, kuwa sehemu ya sehemu ya upendeleo ya kumwona Mungu kama alivyo kweli na kumchukua Mungu na maisha

yake katika mifumo yetu ya maisha tunapotembea. Kwa sababu hiyo ndiyo mtindo wetu wa maisha.

Wakati ujao tutaanzisha hadithi za Yakobo na itanza na kuzaliwa kwa Yakobo katika sura ya 25, mstari wa 19.

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews na mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Huu ni kipindi cha 15, Mwana Aliyehidiwa na Jaribio la Imani. Mwanzo 20:1-25:18.